
RUSYA ABD'DEN İNTİKAM ALMAK İSTİYOR

03.11.2016

Gazetevatan, 02 Kasım 2016

Gazeteci-Yazar Selim Atalay ABD'de Cumhuriyetçi kitlenin mevcut statükodan rahatsız olduğunu belirterek, 2008 yılında yaşanan krizin halen bitmediğini ve yansımasının devam ettiğini Aksam.com.tr'den Mehmet Bayar'a değerlendirdi. Atalay, ABDde gidişattan memnun olmayan çok önemli bir kitle var. Bunlar zaten Trumpı destekliyorlar. Trump çok makbul bir aday olmayabilir. Çünkü bir tepki olarak süren ekonomik krizin bir yansıması olarak Trumpa destek var. Trump, Amerika krizinin ürünüdür. Çünkü ABDde ekonomik kriz bitmemiştir ifadelerini kullandı.

Atalay ABD-Rusya arası gerginliğin Berlin Duvarı'nın yıkılması ve Sovyetler Birliği'nin dağılmasına dayandığını belirterek Putinin kaybettiıklarını geri alma gayreti içinde olduğunu da dile getirdi.

Seçime sayılı günler kala ABD seçiminde son durum nedir?

Anketlerde son ana kadar Hillary Clinton önde gidiyordu. Fakat hala sağda solda Donald Trumpın bu seçimi kazanacağına dair yorumlar var. Çok ilginç bir şekilde, ABDde yüzde 51-52 ile başkan seçilir, katılım çok düşüktür. Bu durumda "sandığa giden taraf kazanacak" denebilir.

ANKETLER SEÇİM SONUCUNU GÖREMEZ

Sebebi nedir bunun?

ABD seçmenleri siyasetle pek ilgilenmezler çünkü hayatlarında değişiklik yarattığını düşünmezler. Eğer ekonomik kriz yoksa kolay kolay sandığa gitmezler. Şimdi ise sandığa gidecekler. Hangi tarafın sandığa gideceği daha önemli. Çünkü durumdan memnuniyetsiz Cumhuriyetçiler var. Cumhuriyetçiler mevcut durumdan gayet rahatsızlar ve mevcut olan statükonun değişmesini istiyorlar. Demokratlar ise mevcut durumun devamını istiyorlar yani Obama politikasının devamını.

Hangi taraf yoğun şekilde seçime katılırsa o kazanır.

ABD seçimi için ilginç diyebilir miyiz?

Bir ilginçlik var. ABDde seçim bizdeki gibi değil, çoğunluk yüzde 51 meselesi değil yani. ABDde seçim 2 dereceli ve böyle olduğu için anketler çoğu zaman her şeyi göremeyebiliyor. Eyaletlerde yüzde 51i alan, o eyaletin ikinci derece seçmenini kazanıyor. Bu ikinci derece seçmenden tam 270 adet kazanması lazım ki başkan seçilsin. Her eyalette ayrı ayrı kapışacaklar.

Eyaletlerin kime oy vereceği belli mi?

ABD seçimlerinde ayrı bir detay var "Silme Cumhuriyetçi Eyaletler" ve "Silme Demokratçı Eyaletler" var. Yani New Yorktan Cumhuriyetçi çıkamaz, yüzde 51i Demokratlar alır bunu herkes biliyor. Californiada yüzde 51i demokratlar alır. Teksasta yüzde 51i mutlaka cumhuriyetçiler alır. Yani bunlar dağıtıldıktan sonra yine Clinton avantajlı fakat seçimlerde taraf değiştiren eyaletler var. Silme olmayan eyaletler var. Florida bazen demokratlara veriyor bazen de cumhuriyetçilere veriyor. Asıl olarak seçimde bu tür eyaletler belirleyici olacak.

Kararsız diyebilir miyiz?

Kararsız diyemeyiz bu tür eyaletlere çünkü bunlar kararsız değil. Geçen sefer desteklediği partiden vazgeçip başka partiyi destekliyor. Parti değiştiren seçmen bunlar. "Geçen sefer demokratlara verdim ama bu sefer cumhuriyetçilere vereceğim" diyen seçmen. Dolayısıyla bu silme eyaletlerde sonuna kadar mücadele var. ABDde şu anda oy verme işlemi var. Sürüyor.

Şimdi kimler oy veriyor?

Seçim günü sandığa gitmeyecek olanlar diyor ki "mazeretim var ben sandığa gidemeyeceğim, şimdi oy kullanmak istiyorum ya da postayla oy kullanmak istiyorum" yani şu an çoğu eyalette oy verme başladı. Kullanılan oylarda Clinton önde gidiyor. Sonuçta bu seçimi kaybederse Clinton kaybedecek. Trumpın kazanması çok önde giden bir yarış atının son anda ayağının tökezlemesi gibi bir olay. Trump öyle bir ihtimalle kazanır.

OBAMA İLE CLINTON ARASINDA FARK YOK

ABD seçimlerinin dünyaya etkisi ne olur?

ABDnin dünyadaki etkisini tartışabiliriz. İki kutuplu dünya yok. ABD ve Rusyanın hakim olduğu bir dünya da yok. ABD herkesi kolay kolay kontrol edemiyor. Dolayısıyla her ülke ABD ile kendi ilişkisini kendi kurma durumunda. Eskiden ittifak vardı kutuplaşma vardı. Tabi burada ABDyi kimin yöneteceği önemli çünkü muhatabımız kim onu görmek lazım. Dünyaya diğer etkisi ise Clinton ve Trumpın stili birbirlerinden farklı. Yani Obama ile Clinton arasında ne fark var dersiniz bir fark yok. Zaten işin komiği de bu. 8 yıllık kötü Obama yönetiminden sonra bir dört yıl daha Obamanın aynı yönetiminin bir benzerini tekrar göreceğiz. Bir Clinton yönetimi zaten sekiz yıl yaşandı, kocası ile Clinton arasında bir fark görmüyoruz. 8z yıl zaten Beyaz Saraydaydı. 8 yıllık Clinton döneminin devamı, 8 yıllık Obama döneminin devamı ve dört yıllık Clinton dönemi devam edecek şayet Hillary kazanırsa.

BAŞKAN SEÇİLDİKTEN SONRA HER ŞEY DEĞİŞİR

ABD seçimleri sonrası Ortadoğuyu nasıl bir tablo bekliyor?

Donald Trump haritada Suriyeyi bulamaz. Hillary Clinton buluyor da ne oluyor. Ne olacağını başkandan çok yönetimi belirler, yani Dışişleri Bakanlığı, CIA, Pentagon belirler. Bunlar başkan seçilmeden önce atıp tutarlar sonra Beyaz Saraya otururlar gerekli bütün brifingler verilmeye başlanır. Daha sonra Hanya'yı Konya'yı anlarlar ondan sonra atılıp tutulan seçim vaatleri bir tarafa bırakılır ve sonra mevcut olan statükonun devamı izlenmeye başlanır. Ortadoğuya bunu yapacağım şuraya bunu yapacağım falan filan, bunların tamamı farazi ve son derece açık laflardır. Çünkü seçim zamanı herkes ağzına geleni söyler. Seçim bittikten sonra yani Beyaz Saraya oturdukları zaman bütün her şey değişir.

RUSYA 30 YILDIR KENDİNE GELEMEDİ

ABD-Rusya arasındaki gerginliğin sebebi nedir?

Soğuk savaş bittikten sonra Batı tarafı çok fazla kazanımlar yaptı. Ne yaptı? Sovyetler Birliği dağıldı. ABD, Sovyetler Birliği içindeki bütün o Orta Asya devletlerini kendi safına çekmeye çalıştı. Başardı mı? Aslında başardı. Berlin Duvarı'nın 1989'da yıkılması ve Sovyetler Birliğin dağılışı derken Rusya kendine gelemeydi. Putinin yükselişi aslında Rusyanın o eski güçlü döneme dönme özlemidir. Sağlam ve sert lider lazım diye Putini seçtiler. Putin de kaybettiklerini geri alma gayreti

içinde.

TRUMP NE KONUŞTUĞUNU BİLMİYOR

ABD-Rusya arasında yaşanan gerginlik ABD seçimlerini nasıl etkiler?

Putin diyor ki "ABD seçimlerine müdahale etmiyorum" ABDde diyor ki "Rusya bizim seçim çalışmalarını hackliyor". ABDde olan şey Rusyaya karşı kim daha sert davranacak. Clinton uzun süre Trumpın "Putin kuklası" olacağını öne sürdü. Trump da Putine olan hayranlığını beyan etti. Gerekli yada gereksiz, ne konuştuğunu biliyor mu bundan da emin değiliz. ABDdeki zihniyet "ABD Başkanı Putini sevemez" anlayışıdır.

TRUMP, AMERİKA KRİZİNİN ÜRÜNÜDÜR

Barack Obama Ocak 2009'da başkanlık koltuğuna oturduğu gün "'Yeni bir çağ başlatmaya kararlıyız" demişti. Peki böyle bir durum oldu mu?

Başkan adayları hep böyle bir hareketle başlarlar. Beyaz Saraya oturduktan sonra Hanya'yı Konya'yı anlarlar. Tabi ki üzücü olan, Obama bu vaat ettiklerini yapabiliirdi. Dünya olarak Obamaya Nobel Barış Ödülü verdik. Eğer verilecekse peşin vermemek lazım. Yaptığını görüp ondan sonra vermek gerek. Şimdi Nobel'in boşa gittiği anlaşıyor. Denildi ki "Obama bu yolda devam etsin" ama olmadı. Burada iki şey görüyoruz. Bir: ABD başkanları her dediklerini yapamıyorlar. İki: ABD halkının hayal kırıklığı da Trumpa olan desteği de bundan kaynaklanıyor. Çünkü ABDde gidişattan memnun olmayan çok önemli bir kitle var. Bunlar zaten Trumpı destekliyorlar. Trump çok makbul bir aday olmayabilir. Çünkü bir tepki olarak süren ekonomik krizin yansıması olarak Trumpa destek var. Trump, Amerika krizinin ürünüdür. Çünkü ABDde ekonomik kriz bitmemiştir. ABD 2008den bu yana krizde "tamam bitti" denildi ama görünüşte bitti. ABD krizi önemli olan orta sınıfı yok etti. 2008 krizi ABDnin refah seviyesini yerle bir etti. ABDde ekonomik kriz devam ediyor. Bu kriz devam ettiği içindir ki Trump bu radikal, çatal dili ve her şeyi yakıp yıkarım üslubuyla destek topluyor. Çünkü ABDde statükodan memnun olmayan çok önemli bir kitle var. Çünkü kriz devam ediyor ve ellerindeki avuçlarındakini de kaybettiler.

ABDNİN ORTADOĞUDAKİ MAŞASI PYDDİR

Clinton'dan PYD'ye silah vaadi Türkiye-ABD arasındaki ilişkileri nasıl etkiler?

Clinton'ın söylediği, "PYD bizim maşamızıdır. O maşamızı hazırladık kullanmaya devam edelim" zihniyetidir. Onlar da maşayı sınırlı yerde kullanacaklar sonra bırakacaklar. şimdiye kadar PYDye yatırım yaptılar. ABD açıkça söylemiyor ama "Bizim için paralı askerlik yapan birilerini bulduk" demeye getiriyorlar. Ama bu süreç devam ediyor. Türkiye tepkisini yüksek sesle dile getiriyor. ABD'nin ise Türkiye'nin tercihlerini dikkate alacağını düşünüyorum ki alacaktır da.

TRUMP SEÇİLMEZSE ABD SİSTEMİNE DİNAMİT KOYAR

Trump eğer seçilmezse seçim sonuçlarını kabul etmeyeceğini söyledi. Trump seçilmezse ABD'yi nasıl bir yol haritası bekliyor?

Bu çok tehlikeli bir şey. Bunun cephesi var. Kabul etmemesi demek ABD sistemine dinamit koymak demek çünkü seçim sonuçlarını kabul etmemek Morolombo Krallığında filan olur. Morolomboda seçim sonuçlarının kabul edilmemesi filan anlaşılır da, ABDde demokrasinin beşiği dediğimiz ülkede seçim sonuçlarını kabul edilmemesi mevcut sisteme bomba koymak demektir. İtirazlarla mahkeme kararlarıyla seçim sonuçlarını bloke edebilirler. Krizden çok çekmiş seçimde de umduğunu bulamayan cumhuriyetçilerin sokağa dökölme riski var. Kendileri de açık açık söylediler.

ABD'de başkanlık seçimleri yaklaştıkça kişisel silah satışları da artıyor. Bunun altında yatan sebep terör korkusu mu yoksa başka bir neden mi var?

Obama gelir gelmez bir iki demeç verip bu kaygıları körükledi. "Obama gelecek silahları yasaklayacak" korkusu oluştu. Yasak gelmeden biz alacağımızı alalım algısı oluştu.

Aynı etki devam ediyor mı ediyor?

Tabi aynı etki 8 senedir devam ediyor. Silah şirketlerinin işine geliyor bu durum. Silah şirketleri borsada uçtular. Kriz onları hiç kriz vurmadı. Gayet iyi iş yapıyorlar satışlar gayet mükemmel durumda. Clinton'ın seçilme ihtimalinin verdiği kaygının devam etmesinden dolayı silah satışları seçim öncesi en üst seviyede.

YARGIÇ SEÇİMİ ABD SEÇİMİNDEN DAHA ÖNEMLİ

Yeni başkanlık döneminin en önemli aşaması ne olur?

Yeni başkanın şöyle bir özelliği olacak; yeni başkan ABD Anayasa Mahkemesi'ne yeni üyeler atayacak. Anayasa Mahkemesi yasama ve yürütmenin yanında çok önemli bir güce sahip. Mahkeme adeta kendi oyuyla ülkenin kaderini değiştirir. ABDde Anayasa Mahkemesi üyeleri ömür boyu kaydıyla görevini yürütürler. Mahkeme üyelerinin yaşları ilerledi. Önümüzdeki 4 yılda birkaç üyenin yerine doğal nedenlerle yenilerinin atanması söz konusu. Bu üyelikler öyle bir şey ki Demokrat başkan Demokrat üye atıyor Cumhuriyetçi başkan Cumhuriyetçi üye atıyor. Yani Trump seçilirse, atayacağı yargıçlar eşcinsel evliliğe hoşgörü göstermeyecek, silah yasaklanmasına karşı olacak, sağ muhafazakar ve cumhuriyetçi yargıçlar olacaktır. Eğer Clinton seçilirse atayacağı yargıçlar; "esrarı da serbest bırakalım, eşcinselliği de serbest bırakalım, silahları yasaklayalım" diyen sol liberal yargıçlar olacaktır. ABDde sol liberal yargıçlarla sağ muhafazakar yargıçların kararı arasında dağlar kadar fark var. İşte bu kadar ABDyi siyahtan beyaza dönüştürecek güce sahipler. O yüzden ABD seçiminden daha önemli bir şey var o da Anayasa Mahkemesi'nin yeni üyeleri ve tabi ki o üyeleri de başkan seçiyor.

Kaynak/Source: